

grund af sagens forventede varighed kan være behov for at sikre bevis ved anteciperet bevisførelse. En sådan bevisførelse kan imidlertid afholdes allerede efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 747, stk. 1, der nævner bl.a. forsinkelse ved at afvente domsforhandlingen som motiv for at tillade anteciperet bevisførelse, jfr. herved Kommenteret Retsplejelov (3. udgave), bind 3, s. 66, (note 4 til § 747). Retsplejerådet finder ikke, at der er tilstrækkelig grund til en videgående adgang til anteciperet bevisførelse, der bør fastholdes som en snævert afgrænset undtagelse fra princippet om bevismiddelbarhed. Det må i den forbindelse erindres, at anteciperet bevisførelse foregår uden domsmænds tilstedeværelse.

4. Forberedende retsmøder og skriftlig forelæggelse

Udvalget foreslår indført hjemmel for, at retten i straffesager kan indkalde parterne til et særligt forberedende møde med henblik på en effektiv tilrettelæggelse af domsforhandlingen. Det tilsigtes på den måde at undgå overflødig bevisførelse, idet parternes stillingtagen til sagens faktiske og retlige problemer kan klarlægges fra sagens begyndelse.

Udvalget foreslår endvidere, at retten skal have beføjelse til at pålægge anklagemyndigheden at foretage en skriftlig forelæggelse af sagen, dvs. fremsende en skriftlig redegørelse for de faktiske omstændigheder og de retsregler, som tiltalen angår, med en præcisering af bevistemaerne. Den skriftlige forelæggelse, skal efter lovforslaget være offentlig tilgængelig, og udvalget forudsætter i øvrigt, at der i retten under domsforhandlingen sker en mundtlig sammenfatning af den skriftlige forelæggelse.

Efter de foreslåede reglers placering i retsplejeloven skal de alene gælde straffesager, der behandles ved byret og dermed ikke nævningesager.

Retsplejerådet finder, at disse forslag, der i et vist omfang er en kodificering af en allerede fulgt praksis, må anses for klart hensigtsmæssige, og retsplejerådet kan anbefale, at forslagene gennemføres med den udtrykkelige tilføjelse, at der skal gives en mundtlig sammenfatning af den skriftlige forelæggelse i retten. Rådet finder endvidere, at det bør fremgå udtrykkeligt af lovteksten, at retten

kun må pålægge anklagemyndigheden at fremsende skriftlig forelæggelse i særlige tilfælde, hvor sagens beskaffenhed gør det påkrævet.

Forslaget om en adgang for byretten til at kræve en skriftlig forelæggelse af sagen forudsætter, at byretten kan kræve en mundtlig forelæggelse af sagen, men hverken de gældende regler eller den foreslåede regel giver udtrykkelig hjemmel herfor, cfr. den gældende § 868 om nævningesager.

5. Skriftlig procedure

I straffesager afsluttes domsforhandlingen med en procedure, hvor anklageren, forsvareren og tiltalte får mulighed for at udtale sig om bevisførelsens resultat og retsspørgsmålene i sagen. Udvalget stiller forslag om, at retten kan bestemme, at procedureindlæggene skal fremsendes skriftligt til retten. Parterne skal i så fald give en mundtlig sammenfatning af indlæggene i retten. De skriftlige procedureindlæg skal i øvrigt være offentligt tilgængelige.

Forslaget fraviger på et væsentligt punkt retsplejelovens princip om mundtlighed i retsplejen. Det må anses for et brud med dansk retstradition, at en forsvarer, der ønsker at procedure mundtligt, kan afskæres herfra. Det kan også nævnes, at en skriftlig procedure i visse sager kan få et så betydeligt omfang, at det vil være helt urimeligt at forudsætte, at lægdommere vil have tid til og mulighed for at sætte sig ind i de skriftlige procedureindlæg. Retsplejerådet må derfor udtale sig imod gennemførelsen af dette forslag.

Retsplejerådet finder derimod, at nogle af de synspunkter, der i betænkningen, side 287, er anført som begrundelse for udvalgets forslag, vil kunne tilgodeses ved en praktisk ordning, hvorefter det kan aftales, at parterne i forbindelse med den mundtlige procedure skal afgive en skriftlig oversigt over procedureindlæggets indhold med en angivelse af de hovedsynspunkter, der er gjort gældende, jfr. østre landsrets høringssvar, hvori det nævnes, at aftaler herom vil kunne træffes med de procederende parter på de forberedende møder. Sådanne skriftlige oversigter, der dog kun bør afgives i særligt omfattende eller vanskelige sager, vil kunne være en stor